Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
MICHALA BOBKA,
predstavljeni 27. oktobra 2016 [1]

Zadeva C-551/15

Pula Parking d.o.o.proti
Svenu Klausu Tederahnu
(Predlog za sprejetje predhodne odločbe,

ki ga je vložilo Općinski sud u Puli-Pola (Občinsko sodišče v Pulju, Hrvaška))

„Časovna uporaba prava Unije — Pogodba o opravljanju storitev — Pogodba med subjektom v javni lasti in posameznikom — Acta iure imperii — Področje uporabe Uredbe (EU) št. 1215/2012 — Notarska in sodna funkcija — Pojem ‚sodišče'"

I – Uvod

1. S. K. Tederahn (v nadaljevanju: tožena stranka) ima stalno prebivališče v Nemčiji. Leta 2010 je parkiral svoj avtomobil na parkirišču v Pulju, Hrvaška. Parkirnega listka ni plačal. Pet let pozneje je podjetje v javni lasti, Pula Parking d.o.o. (v nadaljevanju: Pula Parking ali tožeča stranka), ki je pooblaščeno za upravljanje parkirišča, notarju na Hrvaškem predlagalo, naj zoper toženo stranko izda sklep o izvršbi. Tožena stranka je sklep izpodbijala. V skladu z rednim nacionalnim postopkom je bila zadeva nato predložena pristojnemu nacionalnemu sodišču, Općinski sud u Puli-Pola (občinsko sodišče v Pulju), ki je predložitveno sodišče v tej zadevi.

2. Predložitveno sodišče želi ugotoviti, ali spada zadeva na področje uporabe Uredbe (EU) št. 1215/2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (v nadaljevanju: Uredba).[2] Izrecno postavlja dve vprašanji. Prvič, ali glede na to, da je tožeča stranka v javni lasti in ima javna pooblastila, zadeva spada v pojem civilnih in gospodarskih zadev? Drugič, ali za hrvaške notarje, ki izdajajo sklepe o izvršbi, velja Uredba, ki se nanaša na „sodne odločbe", ki jih izdajajo „sodišča"?

1 — Jezik izvirnika: angleščina.

2 — Uredba (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 (UL 2012, L 351, str. 1).

II – Pravni okvir

A – *Pravo EU*

1. Uredba št. 1215/2012

3. V uvodnih izjavah Uredbe je navedeno:

„10. Področje uporabe te uredbe bi moralo zajemati vse glavne civilne in gospodarske zadeve, razen točno opredeljenih zadev, […]

[…]

15. Pravila o pristojnosti bi morala biti čim bolj predvidljiva in morajo temeljiti na načelu, da se pristojnost praviloma določa po stalnem prebivališču toženca. […]

16. Poleg stalnega prebivališča toženca bi morala obstajati tudi alternativna podlaga pristojnosti, ki temelji na tesni povezavi med sodiščem in sporom, ali ki pripomore k pravilnemu delovanju pravosodja.[…]“

4. Člen 1(1) Uredbe določa:

„Ta uredba se uporablja v civilnih in gospodarskih zadevah, ne glede na naravo sodišča. Zlasti ne zajema davčnih, carinskih ali upravnih zadev ali odgovornosti države za dejanja in opustitve pri izvajanju državne oblasti (*acta iure imperii*).“

5. S členom 1(2) so iz področja uporabe Uredbe izključena številna področja, med drugim stečaj, socialna varnost, arbitraža ter oporoke in dedovanja.

6. Člen 2 vsebuje seznam opredelitev, med katerimi so naslednje:

„(a) ‚sodna odločba‘ pomeni vsako odločbo, ki jo izda sodišče države članice, ne glede na njeno poimenovanje, vključno s sklepom, odredbo, odločbo ali sklepom o izvršbi, kakor tudi z odločbo o določitvi stroškov, ki jo izda sodni uradnik.

– Za namene poglavja III „sodna odločba“ vsebuje začasne ukrepe, vključno z ukrepi zavarovanja, ki jih odredi sodišče, ki je na podlagi te uredbe pristojno za odločanje o glavni stvari. Ne zajema začasnih ukrepov, vključno z ukrepi zavarovanja, ki jih odredi sodišče, ne da bi bil toženec vabljen pred sodišče, razen če je bila sodna odločba, ki vsebuje ukrep, tožencu vročena pred izvršitvijo;“

7. Člen 3 določa:

„Za namene te uredbe izraz ‚sodišče‘ vključuje naslednje organe, kolikor so pristojni za zadeve, ki spadajo v področje uporabe te uredbe:

(a) na Madžarskem, v skrajšanih postopkih v zvezi s plačilnimi nalogi (fizetési meghagyásos eljárás): notarje (közjegyző);

(b) na Švedskem, v skrajšanih postopkih v zvezi s plačilnimi nalogi (betalningsföreläggande) in pomočjo pri izterjavi (handräckning): službo za izterjavo (Kronofogdemyndigheten).“

8. V členu 4 je določeno splošno pravilo o pristojnosti sodišč države članice, v kateri ima tožena stranka prebivališče.

9. Člen 7(1)(a) določa, da je lahko tožena stranka v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji tožena tudi pred sodiščem v kraju izpolnitve zadevne obveznosti. V členu 7(1)(b) je določeno, da je v primeru prodaje blaga kraj izpolnitve obveznosti kraj, kamor je bilo v skladu s pogodbo blago dostavljeno ali bi moralo biti dostavljeno. V primeru opravljanja storitev je to kraj, kjer so bile storitve opravljene ali bi morale biti opravljene. Člen 7(1)(c) določa, da se v vseh drugih primerih uporabi splošno pravilo iz člena 7(1)(a).

10. V členu 24(1), drugi pododstavek, je določeno, da so v postopkih, predmet katerih je zakup nepremičnin za največ šest mesecev, pristojna tudi sodišča držav članic, v katerih se nahaja nepremičnina.

11. Člen 66 določa, da se Uredba uporablja za sodne postopke, ki so bili začeti na dan 10. januarja 2015 ali po tem.

B – *Nacionalno pravo*

1. Izvršilno pravo

12. Na podlagi člena 278 ovršni zakon (zakon o izvršbi)[3] notarji odločajo o predlogih za izvršbo na podlagi verodostojnih listin, v skladu z določbami tega zakona.

13. V skladu s členom 279(1) in (3) zakona o izvršbi je za predloge za izvršbo krajevno pristojen notar s sedežem v enoti območne (regionalne) samouprave, v kateri ima dolžnik, zoper katerega je predlagana izvršba, prebivališče ali sedež. Če je bil predlog za izvršbo vložen pri notarju, ki ni krajevno pristojen, ga sodišče zavrže.

14. Glede na navedbe iz predložitvene odločbe mora na podlagi člena 282(3) zakona o izvršbi notar, pri katerem je bil vložen pravočasen, dopusten in obrazložen ugovor zoper sklep, ki ga je izdal, odstopiti spis sodišču, ki je pristojno za njegovo obravnavo. Sodišče mora odločiti o ugovoru v skladu členoma 57 in 58 tega zakona.

2. Odlok o parkiranju

15. Po navedbah iz predložitvene odločbe je parkiranje v Pulju urejeno z odlokom o organizaciji pobiranja parkirnine in nadzora nad parkiranjem na javnih parkiriščih z dne 16. decembra 2009[4] in z dne 11. februarja 2015 (v nadaljevanju: odlok o parkiranju).[5]

16. V členu 1(2) odloka o parkiranju je določeno, da tehnične in organizacijske naloge, pobiranje parkirnine, nadzor nad parkiranjem vozil, vzdrževanje in čiščenje ter druge naloge na plačljivih javnih parkiriščih izvaja družba Pula Parking. Ta družba je javno podjetje, katerega lastnik je mesto Pulj.

17. V odloku o parkiranju je določeno tudi, da uporabniki parkirišč sklenejo pogodbo z družbo Pula Parking, da se jim izda parkirni listek, ki velja 24 ur, in da sprejemajo veljavne splošne pogoje. Uporabniki morajo parkirni listek plačati v osmih dneh, po tem pa začnejo od tega zneska teči zakonite obresti in stroški.

3 — „Narodne novine“ (uradni list) št. 112/12, 25/13, 93/14.

4 — Službene novine Grada Pule (uradno glasilo mesta Pulj št. 21/09).

5 — Službene novine Grada Pule (uradno glasilo mesta Pulj št. 03/15).

III – Dejansko stanje, postopek in vprašanji za predhodno odločanje

18. Tožena stranka je 8. septembra 2010 parkirala svoj avtomobil na javnem parkirišču v mestu Pulj v Hrvaškem primorju. Tožena stranka ob odhodu ni plačala 100 HRK (približno 13 EUR), ki jih je dolgovala za dnevni parkirni listek. Prav tako tega zneska ni plačala v za to predvidenih osmih dneh, preden od tega zneska začnejo teči zakonite obresti.

19. Hrvaška je 1. julija 2013 pristopila k Evropski uniji.

20. Tožeča stranka, družba Pula Parking, ki je družba v lasti mesta Pulj in ki je na podlagi odločitve javnega organa pooblaščena za upravljanje zadevnega parkirišča, je 27. februarja 2015 sprožila postopek za izterjavo dolga. Tega dne je tožeča stranka notarju s sedežem v Pulju predlagala, naj zoper toženo stranko izda sklep o izvršbi na podlagi „verodostojne listine“ za znesek 100 HRK. Ta listina je bila izpisek računovodskih evidenc tožeče stranke, iz katerih je bil razviden dolg tožene stranke.

21. Sklep o izvršbi je bil izdan 25. marca 2015. Tožena stranka je 21. aprila 2015 vložila ugovor zoper sklep o izvršbi in zadeva je bila v skladu s členom 282(3) zakona o izvršbi predložena Općinski sud u Puli-Pola (občinsko sodišče v Pulju), ki je predložitveno sodišče. Tožena stranka je pred tem sodiščem trdila, da notar ni ne stvarno ne krajevno pristojen za izdajo sklepa o izvršbi na podlagi verodostojne listine zoper državljane drugih držav članic Unije.

22. V teh okoliščinah je Općinski sud u Puli-Pola (občinsko sodišče v Pulju) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali se v obravnavani zadevi glede na naravo pravnega razmerja med strankama v sporu uporablja Uredba (EU) št. 1215/2012?

2. Ali se Uredba (EU) št. 1215/2012 nanaša tudi na pristojnost notarjev v Republiki Hrvaški?“

23. Pisna stališča so predložili tožeča stranka, tožena stranka, hrvaška, nemška in švicarska vlada ter Evropska komisija. Zainteresirani subjekti, ki so sodelovali v pisni fazi, razen nemške in švicarske vlade, so na obravnavi 14. julija 2016 podali tudi ustne navedbe.

IV – Presoja

A – *Dopustnost*

1. Skladnost predloga za sprejetje prehodne odločbe s hrvaškim pravom

24. Tožena stranka trdi, da je treba predlog za sprejetje prehodne odločbe zavrniti na podlagi tega, da predlog ne spoštuje zahtev hrvaškega prava. V zvezi s tem zlasti ugotavlja, da je predlog v obliki dopisa, in ne odločbe sodišča. Tožena stranka dodaja, da se je na predlog pritožila pred nacionalnimi sodišči.

25. V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišče ne preuči, „ali je bila predložitvena odločba sprejeta v skladu z nacionalnimi predpisi o organizaciji sodišč in sodnem postopku. Zato je Sodišče vezano na predložitveno odločbo, ki jo izda sodišče države članice, če ta ni bila razveljavljena na podlagi pravnega sredstva, ki ga morebiti določa nacionalno pravo“. [6]

6 — Sodba z dne 11. julija 1996, SFEI in drugi (C-39/94, EU:C:1996:285, točka 24); glej tudi sodbi z dne 14. januarja 1982, Reina (C-65/81, EU:C:1982:6, točka 7), in z dne 11. aprila 2000, Deliège (C-51/96 in C-191/97, EU:C:2000:199, točka 29).

26. Kar zadeva posebno obliko predloga, je torej z zgoraj navedeno sodno prakso potrjeno, da so to vprašanja, ki jih morajo obravnavati izključno nacionalna sodišča. Dalje, v zvezi z morebitno pritožbo zoper predlog za sprejetje prehodne odločbe na nacionalni ravni Sodišče ni bilo obveščeno, da bi bil predlog za sprejetje prehodne odločbe v tej zadevi razveljavljen. Prav tako Sodišče ni bilo kakor koli uradno obveščeno o pritožbi. Zato – dokler in razen če predložitveno sodišče ne obvesti Sodišča, da želi umakniti predlog [7] – postopek pred Sodiščem veljavno poteka.

27. Nobena trditev tožene stranke torej ne omaje dopustnosti predloga nacionalnega sodišča.

2. Časovna uporaba prava Unije

28. Sporna pogodbena obveznost je nastala 8. septembra 2010. Hrvaška je pristopila k Evropski uniji šele 1. julija 2013. Uredba št. 1215/2012 je začela veljati 10. januarja 2015. V teh okoliščinah se pojavlja vprašanje časovne veljavnosti Uredbe.

29. V skladu s členom 2 akta o pristopu Hrvaške (v nadaljevanju: akt o pristopu) [8] je 1. julija 2013 pravo Unije na Hrvaškem začelo takoj veljati. [9]

30. Člen 66 Uredbe določa, da se Uredba uporablja „za sodne postopke, ki so bili začeti […] na dan 10. januarja 2015 ali po tem“.

31. V obravnavani zadevi se je postopek izvršbe začel 27. februarja 2015. Ugovor v tem postopku je bil vložen 21. aprila 2015.

32. Iz zgoraj navedenega je razvidno, da so se pravila o pristojnosti in izvrševanju iz Uredbe v upoštevnem obdobju, to je ob začetku postopka, na Hrvaškem v celoti uporabljala, ne glede na to, ali se šteje, da je ta datum 27. februar 2015 ali 21. april 2015.

33. Ni pomembno, da se zadevni izvršilni postopek nanaša na dejstva pred pristopom Hrvaške. Kot sem skušal pojasniti drugje, je z načelom takojšnje uporabe prava Unije za tekoča pravna razmerja omogočena prihodnja sprememba teh razmerij. [10] V kontekstu tega predloga je pomembneje, da je njegova posledica, in sicer da se bodo nova pravila Unije uporabljala tudi na nekatera dejstva izpred pristopa, v zadevah izvršbe in pri procesnih pravilih nekaj naravnega. Povsem običajno je, da za izvršitev zapadlih zahtevkov veljajo pravila, ki veljajo ob vložitvi predloga za izvršbo, ne pa procesna pravila, ki so veljala ob podpisu prvotne pogodbe.

7 — Pri čemer je poudarek na odločbi *predložitvenega* sodišča in ne nujno *pritožbenega* sodišča. V skladu s sodno prakso Sodišča mora predložitveno sodišče sprejeti sklepe glede morebitne pritožbene odločbe zoper svoj predlog za sprejetje predhodne odločbe – glej sodbo z dne 16. decembra 2008, Cartesio (C-210/06, EU:C:2008:723, zlasti točki 93 in 97).

8 — Akt o pogojih pristopa Republike Hrvaške in prilagoditvah Pogodbe o Evropski uniji, Pogodbe o delovanju Evropske unije in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL 2012, L 112, str. 21).

9 — Razen če so bili v aktu o pristopu ali njegovih prilogah določeni drugačni roki. V tej zadevi se ne uporablja nobena od takih izjem.

10 — Glej moje sklepne predloge v zadevi Nemec (C-256/15, EU:C:2016:619, točke od 25 do 44).

34. To ugotovitev potrjuje sodna praksa Sodišča o časovni uporabi pravil Unije o pristojnosti in izvrševanju. Tako se je na primer Sodišče v zadevi Sanicentral [11] soočilo s položajem, v katerem je šlo za pogodbo o zaposlitvi, ki je bila podpisana in razdrta pred začetkom veljavnosti Bruseljske konvencije, predhodnice Uredbe. [12] Postopek je bil uveden po začetku veljavnosti. Sodišče je potrdilo, da je za uporabo pravil o pristojnosti in izvrševanju „edini bistveni pogoj […], da je bil sodni postopek uveden po [datumu začetka veljavnosti Uredbe]“. [13]

35. Tožena stranka oporeka časovni uporabi prava Unije v obravnavani zadevi in se sklicuje na sklep Sodišča v zadevi VG Vodoopskrba. [14] V tej zadevi se je Sodišče izreklo za nepristojno, vendar zato, ker je nacionalno predložitveno sodišče zaprosilo za razlago prava Unije, ki se je nanašala na materialne določbe pogodbe, sklenjene in očitno delno izvršene pred hrvaškim pristopom k Evropski uniji. To bi lahko morebiti vodilo do ponovne presoje dogodkov, zaključenih pred pristopom. Nasprotno pa se ta zadeva nanaša izključno na (tekočo in po svoji naravi prihodnjo) izvršbo očitno dolgovanega zneska, pri čemer je bil izvršilni postopek povsem očitno uveden po pristopu.

36. Zato predlagam, da je Sodišče *ratione temporis* pristojno za odgovor na vprašanji, ki ju je v zvezi z razlago Uredbe št. 1215/2012 postavilo predložitveno sodišče.

3. Hipotetičnost drugega vprašanja

37. Postavlja se vprašanje, ali je drugo vprašanje nacionalnega sodišča morda hipotetično. To obravnavam v točkah od 56 do 61 teh sklepnih predlogov kot del celostne obravnave tega vprašanja.

B – *Vsebinska presoja*

1. Prvo vprašanje

38. Nacionalno sodišče sprašuje, ali zadeva spada na področje uporabe Uredbe. V zvezi s tem se sklicuje na „naravo pravnega razmerja med strankama“. Menim, da želi nacionalno sodišče s tem ugotoviti, ali zadeva glede na to, da je tožeča stranka v javni lastni in ima pooblastila, ter glede na vrsto zadevne pogodbe spada v pojem „civilne in gospodarske zadeve“.

39. Iz razlogov, navedenih spodaj, menim, da je zagotovo tako.

40. Pojem „civilne in gospodarske zadeve“ je avtonomen pojem prava Unije. [15] [Področje] je „v bistvu razmejeno glede na naravo pravnega razmerja med strankami ali predmet spora“. [16]

41. V obravnavani zadevi je tožeča stranka dala v najem toženi stranki parkirno mesto.

11 — Sodba z dne 13. novembra 1979, Sanicentral/René Collin (C-25/79, EU:C:1979:255, točka 6). Sodna praksa, ki je bila razvita na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 4, str. 42) in Konvencije z dne 27. septembra 1968 v zvezi s sodno pristojnostjo in izvrševanjem odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 1978, L 304, str. 36), predhodnic Uredbe št. 1215/2012, se nanaša tudi na Uredbo št. 1215/2012, kadar je mogoče za upoštevne določbe ugotoviti, da so „enakovredne“. Potreba po zagotovitvi kontinuitete pri razlagi teh instrumentov je poleg tega omenjena v uvodni izjavi 34 Uredbe št. 1215/2012. Glej na primer sodbo z dne 11. aprila 2013, Sapir in drugi (C-645/11, EU:C:2013:228, točka 31 in navedena sodna praksa).

12 — Zadeva Sanicentral se je nanašala na Bruseljsko konvencijo, vendar je mogoče sodno prakso prenesti na druge primere. V členu 54 te konvencije je bila prav tako izrecno predvidena njena uporaba za postopke, ki so uvedeni po njenem začetku veljavnosti (glej opombo 11 zgoraj). Za novejše primere, zlasti v zvezi s časovno uporabo Uredbe št. 1215/2012 in pristopom novih držav članic, glej sklepne predloge generalne pravobranilke J. Kokott, predstavljene v zadevi Kostanjevec (C-185/15, EU:C:2016:397, točka 24 in naslednje).

13 — V širšem kontekstu je bil isti pristop uporabljen v okoliščinah, ko je po pristopu potekala izvršba (upravnih) dajatev, naloženih pred pristopom – glej sodbo z dne 14. januarja 2010, Kyrian (C-233/08, EU:C:2010:11).

14 — Sklep z dne 5. novembra 2014 (C-254/14, EU:C:2014:2354).

15 — Sodba z dne 15. februarja 2007, Lechouritou in drugi (C-292/05, EU:C:2007:102, točka 29 in navedena sodna praksa).

16 — Sodba z dne 11. aprila 2013, Sapir in drugi (C-645/11, EU:C:2013:228, točka 32 in navedena sodna praksa).

42. Tožena stranka v svojih predlogih trdi, da je pogodba med strankama v postopku v glavni stvari najemna pogodba, in ne pogodba o opravljanju storitev. S tako opredelitvijo bi se po navedbah tožene stranke tudi skrajšal zastaralni rok, ki se uporablja za tožbe na podlagi pogodbe. Na tej podlagi izpodbija pristojnost hrvaških notarjev po nacionalnem pravu in trdi, da so na podlagi hrvaškega prava pristojna sodišča, pristojna za najemne pogodbe.

43. Ne glede na tehtnost teh trditev gre za vprašanje, o katerem mora odločiti nacionalno sodišče. Ne vpliva na vprašanje, s katerim se sooča to sodišče, namreč, ali pogodba spada v okvir „civilnih in gospodarskih zadev“ v smislu Uredbe.[17]

44. Načeloma lahko tako najemne pogodbe kot pogodbe o opravljanju storitev spadajo v pojem „civilne in gospodarske zadeve“, ki „bi moral zajemati vse glavne civilne in gospodarske zadeve, razen točno opredeljenih zadev“.[18] Izjeme je treba razlagati ozko.[19]

45. Pogodba med dvema zasebnima subjektoma za zagotovitev parkirnega prostora bi v običajnih okoliščinah spadala v pojem civilnih in gospodarskih zadev. Vendar se to izpodbija, ker je tožeča stranka subjekt v javni lasti in ima pooblastila, ki izvirajo oblastvenega akta.[20]

46. Zato se pojavlja vprašanje, ali zaradi tega sporazum med strankama ne spada na področje uporabe Uredbe.

47. Menim, da spada, in sicer iz naslednjih razlogov.

48. S členom 1(1) Uredbe so iz njenega področja uporabe izrecno izključene „davčne, carinske ali upravne zadeve ali odgovornost države za dejanja in opustitve pri izvajanju državne oblasti (*acta iure imperii*).“ Ta izjema je bila potrjena in razmejena s sodno prakso, v kateri je navedeno, da so „spori med javnim organom in subjektom zasebnega prava izvzeti s področja uporabe [Uredbe] samo, če ta organ izvršuje oblastvena pooblastila“.[21]

49. V tej zadevi nič ne kaže na to, da bi spadala pogodba o zagotovitvi parkirnega prostora med „*acta iure imperii*“, to je med akte izvrševanja državne oblasti. Res je, da tožeča stranka opravlja dejavnost, ki ji je poverjena z oblastvenim aktom. Vendar pa je ta dejavnost, oddajanje parkirnih prostorov, standardna gospodarska dejavnost. Zgolj dejstvo, da je mandat za opravljanje te dejavnosti podan z aktom javnega organa, dejavnosti ne spremeni avtomatično v „*acta iure imperii*“. Nič v spisu ne kaže na to, da tožeča stranka pri opravljanju svoje naloge izvršuje pooblastila, ki odstopajo od pravnih pravil, ki se uporabljajo za razmerja med zasebnimi subjekti.[22] Dejansko je bilo glede na navedbe iz predložitvene odločbe to, da ne gre za odstopanje v zvezi s pogodbo te vrste, potrjeno z odločbo Ustavni sud (ustavno sodišče Hrvaške).

50. Poleg tega znesek, ki ga želi tožeča stranka izterjati od tožene, očitno pomeni plačilo za storitev, ki jo je opravila tožeča stranka. Nič v tem spisu ne kaže na to, da pomeni kazen ali sankcijo.

17 — Lahko bi vplivalo na posebno podlago za pristojnost iz Uredbe (člen 7 se nanaša na pogodbe o opravljanju storitev, člen 24 pa na najemne pogodbe na nepremičninah), vendar to ne vpliva na analizo, opravljeno spodaj.

18 — Glej uvodno izjavo 10 Uredbe.

19 — Glej na primer sodbo z dne 23. oktobra 2014, flyLAL-Lithuanian Airlines (C-302/13, EU:C:2014:2319, točka 27).

20 — Glej zgoraj točko 15 in naslednje.

21 — Sodba z dne 1. oktobra 2002, Henkel (C-167/00, EU:C:2002:555, točka 26 in navedena sodna praksa).

22 — Sodba z dne 1. oktobra 2002, Henkel (C-167/00, EU:C:2002:555, točka 30).

51. Tega sklepa ne omaja dejstvo, da je tožeča stranka družba, ki je v celoti v lasti javnega organa. Tako lastništvo samo po sebi ne pomeni položaja, ki bi bil enak tistemu, v katerem ta država članica izvršuje oblastvena pooblastila. To velja toliko bolj v primeru, ko subjekt v državni lasti ravna kot vsak drug gospodarski subjekt, ki deluje na nekem trgu. [23]

52. Iz razlogov, navedenih zgoraj, predlagam, naj Sodišče na prvo vprašanje nacionalnega sodišča odgovori: Uredba št. 1215/2012 se uporablja v okoliščinah, kakršne so te v obravnavani zadevi, ko je pogodba za uporabo parkirnega prostora sklenjena med zasebnim subjektom in subjektom v lasti javnega organa, če slednji ne izvršuje svojih oblastvenih pooblastil.

2. Drugo vprašanje

53. Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem sprašuje, ali se Uredba nanaša tudi na „pristojnost notarjev v Republiki Hrvaški“.

54. Nacionalno sodišče ni izrecno opredelilo, katere konkretne določbe Uredbe ima v mislih, ko je postavilo to vprašanje. Vendar je vprašanje, ki se zastavlja, v bistvu vprašanje, ali so hrvaški notarji, ki izdajajo sklepe o izvršbi, „sodišča“, ki izdajajo „sodne odločbe“ v smislu Uredbe.

55. Iz razlogov, navedenih spodaj, menim, da notarji niso „sodišča“ v tem smislu.

a) Dopustnost

56. Predem se posvetim vsebini, je treba preučiti predhodno vprašanje dopustnosti.

57. V tej zadevi je tožena stranka ugovarjala zoper sklep o izvršbi, ki ga je izdal notar. Posledično se je pristojnost prenesla na hrvaška sodišča. Ali je zato, ker notar ni več pristojen za spor, drugo vprašanje nacionalnega sodišča postalo povsem hipotetično in zato nedopustno?

58. Menim, da ne.

59. V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča velja za vprašanja, ki jih postavijo nacionalna sodišča, domneva upoštevnosti. [24] Sodišče lahko odločanje o vprašanju nacionalnega sodišča zavrne samo, če je očitno, da zahtevana razlaga prava Unije nima nobene povezave z dejanskim stanjem spora v postopku v glavni stvari ali njegovim predmetom, če je problem hipotetičen ali če Sodišče nima na voljo pravnih in dejanskih elementov, ki so potrebni za to, da bi lahko na zastavljena vprašanja dalo koristen odgovor.

60. V obravnavani zadevi se mi ne zdi, da bi bila domneva upoštevnosti nedvoumno ovržena. Ni jasno, kakršne posledice za nacionalni postopek bi imel nikalen odgovor Sodišča na drugo vprašanje. Po eni strani je mogoče, da bi tak odgovor na koncu ne imel nikakršnega vpliva, saj zadevo zdaj obravnava nacionalno sodišče in ne več notar. Po drugi strani bi odgovor na drugo vprašanje – zagotovo v primeru, če bi bil nikalen – prav tako lahko vrgel senco na celotni nacionalni postopek. To so vprašanja nacionalnega prava. Zato jih mora preučiti nacionalno sodišče, in ne Sodišče.

61. Zato menim, da je drugo vprašanje dopustno.

23 — Sodba z dne 23. oktobra 2014, flyLAL-Lithuanian Airlines (C-302/13, EU:C:2014:2319, točka 37).

24 — Glej nedavno sodbo z dne 11. novembra 2015, Pujante Rivera (C-422/14, EU:C:2015:743, točka 20 in navedena sodna praksa).

b) Vsebinska obravnava

i) Razmisleki o prilagoditvi Uredbe št. 1215/2012 v kontekstu pristopa Hrvaške

62. Pojem „sodišče“ v Uredbi ni opredeljen. Vendar je v členu 3 Uredbe navedeno, da pojem „sodišče“ vključuje madžarske notarje, kadar vodijo skrajšane postopke v zvezi s plačilnimi nalogi, in švedsko službo za izterjavo, kadar vodi skrajšane postopke v zvezi s plačilnimi nalogi in pomočjo pri izterjavi. V zvezi s hrvaškimi notarji, ki izdajajo sklepe o izvršbi, ni vključena podobna določba.

63. Uredba je bila sprejeta 12. decembra 2012, nekaj mesecev preden je Hrvaška 1. julija 2013 pristopila k Evropski uniji, vendar po objavi akta o pristopu 24. aprila 2012, v katerem je bil vsebovan seznam tehničnih prilagoditev sekundarne zakonodaje. [25]

64. Trditi je mogoče, da Uredba „pade skozi“ na obeh straneh: prepozna je, da bi lahko bila predmet tehničnih prilagoditev v okviru pristopnega procesa, in prezgodnja, da bi lahko Hrvaška kot država članica Evropske unije vplivala na njeno vsebino.

65. Na tej podlagi hrvaška vlada trdi, da notarjev enostavno ni mogla vključiti v člen 3 Uredbe.

66. Sicer razumem praktični časovni vidik v zvezi Uredbo, vendar menim, da taki premisleki ne bi smeli vplivati na razlago področja njene uporabe. Z načelom pravne varnosti je zagotovo zahtevano, da razlaga določb prava Unije temelji na besedilu teh določb. Če je besedilo dvoumno, je treba te dvoumnosti odpraviti s preučitvijo konteksta in namena določbe.

67. Vendar z neobičajnimi okoliščinami ni upravičeno neupoštevanje teh splošnih pravil zakonodajne razlage. Posledica neobičajnih primerov so slaba splošna pravila. Domnevni nameni države članice, za katere se trdi, da so bili onemogočeni zaradi neugodnih časovnih okoliščin, ne bi smeli izkriviti razlage prava Unije, ki mora biti nenazadnje enotna v vseh in za vse države članice. [26]

ii) Ali so hrvaški notarji, ki izdajajo sklepe o izvršbi, „sodišča“, ki izdajajo „sodne odločbe“?

– Neobstoj ustaljene opredelitve „sodišča“

68. V Uredbi so „sodne odločbe“ opredeljene zelo široko. Opredelitev je povsem jasno ločena od vsakršnih nacionalnih kategorizacij glede tega, kaj je „sodna odločba“, z uporabo dikcije „ne glede na njeno poimenovanje“. [27] Poleg tega so v drugih jezikovnih različicah uporabljeni splošnejši izrazi, ki so bliže angleškemu izrazu „decision“ (na primer „décision“ (francoščina), „Entscheidung“ (nemščina), beslissing (nizozemščina), „rozhodnutí“ (češčina)). Primeri takih „sodnih odločb“, ki so dani v Uredbi, so raznoliki: „sklep, odredba, odločba ali sklep o izvršbi […] odločba o določitvi stroškov“. „Sklepi o izvršbi“ so torej izrecno vključeni.

69. Vendar so odločbe „sodne odločbe“ v smislu Uredbe le, če jih izdajo „sodišča“. [28] Izraz „sodišče“ [29] v Uredbi ni opredeljen.

25 — Glej Prilogo III k aktu o pristopu.

26 — Spomniti je treba, da državi članici z ničimer ni preprečeno, da bi skušala take namene pretopiti v zavezujočo zakonodajo skozi običajne zakonodajne postopke na ravni Unije.

27 — Sodba z dne 15. novembra 2012, Gothaer Allgemeine Versicherung in drugi (C-456/11, EU:C:2012:719, točka 26 in naslednje).

28 — Sam izraz „judgment“ v angleščini (in v hrvaščini „sudska odluka“) kaže na to, katera institucija mora izdati akt. Druga zahteva iz člena 2(a) Uredbe, da morajo sodne odločbe izhajati od sodišč *„države članice“*, v tej zadevi ni sporna.

29 — V angleški različici Uredbe se izraza „court“ in „court or tribunal“ uporabljata zamenljivo. Sam bom v teh sklepnih predlogih storil enako. Druge jezikovne različice so doslednejše in uporabljajo en sam izraz.

70. Z bolj *institucionalnega* vidika naravni pomen „sodišča“ ne bi vključeval tudi notarjev, ki niso „sodni organ“,[30] saj niso del ustroja sodstva.[31] Z *funkcionalnejšega* vidika je s samim pravom Unije priznano, da v pravnih sistemih med notarsko in sodno funkcijo obstajajo „bistvene razlike“.[32] Čeprav lahko notarji včasih v posebnih primerih opravljajo sodno funkcijo, to ni njihova značilna in/ali običajna vloga. Posledično – s še funkcionalnejšega vidika – notarji niso sodišča „v pravem [običajnem] pomenu besede“.[33]

71. Kljub temu je teža, ki jo je treba pripisati naravnemu pomenu izraza „sodišče“ v tej zadevi, morda zmanjšana zaradi raznolikosti prevodov ustreznega izraza v drugih jezikovnih različicah. Tako na primer hrvaška različica omenja „sodišča“ (*sud*), francoska „jurisdikcije“ (*juridiction*), španska „pravosodne organe“ (*órgano jurisdiccional*), nemška „sodišča“ (*Gericht*), češka „sodišča“ (*soud*), italijanska „pravosodne organe“ (*autorità giurisdizionale*).

72. Ker naravni pomen izrazov ni nedvoumen, spodaj, pred nadaljnjo obravnavo te zadeve, analiziram dva glavna vidika konteksta in namena Uredbe.

73. Prvič, poučen je člen 3 Uredbe. V njem so madžarski notarji in švedska služba za izterjavo (kadar sprejemajo nekatere akte) izrecno navedeni kot „sodišča“ „[z]a namene te uredbe“.

74. Ta pristop je zelo jasen pokazatelj, da zakonodajalec ni avtomatsko štel, da madžarski notarji in švedska služba za izterjavo spadajo v pojem „sodišče“.[34] Če bi menil tako, ne bi imelo veliko smisla, da bi jih izrecno naštel. Člen 3 zelo očitno pomeni nekakšno izjemo ali razširitev naravnega pomena „sodišča“.

75. Tako v nasprotju s trditvami hrvaške vlade člena 3 po mojem mnenju ne bi smeli razumeti zgolj kot pojasnila za mejne primere. Tako je tudi zato, ker kot je bilo navedeno zgoraj, notarji (in službe za izterjavo)[35] niso „sodišča“ v običajnem pomenu te besede. Poleg tega ni jasno, zakaj bi bilo treba – če bi bili notarji v običajnem smislu „sodišča“, kar pa niso – to dejstvo izrecno omeniti, in to zgolj v zvezi s posebno funkcijo, ki jo opravljajo madžarski notarji, ne pa v zvezi z drugimi funkcijami ali notarji iz drugih držav članic.[36]

76. Zato se zdi, da je s strukturo in besedilom členov 2 in 3 Uredbe potrjeno, da so notarji izključeni iz pojma „sodišče“.

30 — Sodbi z dne 2. junija 1994, Solo Kleinmotoren (C-414/92, EU:C:1994:221, točka 17), in z dne 14. oktobra 2004, Mærsk Olie & Gas (C-39/02, EU:C:2004:615, točka 45).

31 — Pojem „sodna odločba“ obsega nekatere akte, ki jih izda „sodni uradnik“. Za take uradnike je torej mogoče šteti, da so del „sodišča“ (glej sodbo z dne 2. junija 1994, Solo Kleinmotoren, C-414/92, EU:C:1994:221, točki 16 in 17). Vendar je bilo v obravnavni zadevi izdajanje sklepov o izvršbi delegirano *navzven*, notarjem, torej zunaj institucionalne sodne strukture, ne pa *navznoter*, znotraj strukture sodišča.

32 — Sodba z dne 1. oktobra 2015, ERSTE Bank Hungary (C-32/14, EU:C:2015:637, točka 47).

33 — Glej uvodno izjavo 20 Uredbe (EU) št. 650/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju (UL 2012, L 201, str. 107).

34 — Pripravljalno zakonodajno gradivo ne pojasnjuje, zakaj je bil vstavljen člen 3.

35 — Ki bi jih že po samem nazivu šteli bolj za del izvršilne veje oblasti kot sodstva. V vzporedni zakonodaji so omenjeni kot „upravni organ“ (glej opombo 41 spodaj).

36 — Prav tako ugotavljam, da madžarski notarji niso vključeni v ustrezajoči člen 4(7) Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 805/2004 z dne 21. aprila 2004 o uvedbi evropskega naloga za izvršbo nespornih zahtevkov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 7, str. 38). Za nasprotni argument glej tudi opombo 33 zgoraj v zvezi z uvodno izjavo 20 Uredbe št. 650/2012.

77. Drugič, zanimiva je tudi vzporedna zakonodaja, v kateri so urejeni pristojnost, priznavanje in izvrševanje na posameznih področjih (in širše v zadevah civilnega postopka).[37] V teh instrumentih je vrsta različnih pristopov. V več od njih so vsebovane izrecne opredelitve „sodišča“, ki so široke in raznolike[38] (uporabljajo in opredelijo lahko tudi različne izraze).[39] Drugi ne opredeljujejo osnovnega izraza samega, ampak so dopolnjeni s specifikacijami, na primer s seznamom posameznih organov, ki jih je v vsakem primeru treba šteti za „sodišče“.[40] Za tak primer gre pri Uredbi št. 1215/2012.[41]

78. Gre za to, da imajo posamezni instrumenti na področju civilnega postopka v Uniji le malo skupnih horizontalnih elementov, kaj šele enotnih. Zato uporaba sistemskega pristopa ne pomaga veliko. Pojem „sodišče“ je očitno zelo odvisen od zakonodajnega konteksta in namena posameznega ukrepa. V nekaterih primerih gre za jasno željo po posebni in *ad hoc* opredelitvi, medtem ko je v drugih uporabljen splošnejši, manj določen pojem (ki je dopolnjen s specifikacijami).

79. Zato je treba biti previden pri pavšalnem prenosu opredelitev, ki so povsem očitno specifične za določen kontekst. Prav tako se zdi, da je vzpostavitev enega samega, vseobsegajočega pojma „sodišče“ v pravu Unije težavna.

80. Hkrati je – kot sta posebej opozorili Komisija in hrvaška vlada – izraz „sodišče“ iz člena 2(a) Uredbe enak kot tisti iz člena 267 PDEU. Zdi se, da je izraz, uporabljen v Uredbi, v večini jezikovnih različic enak kot tisti, ki se tradicionalno uporablja za označitev subjektov, ki lahko Sodišču postavijo vprašanja za predhodno odločanje.

81. Sodna praksa o členu 267 PDEU je bogata. Vendar je pavšalen prenos sodne prakse v zvezi s členom 267 PDEU težaven. Seveda je do neke mere mogoč,[42] a je treba vseskozi upoštevati, da je bila opredelitev iz člena 267 PDEU razdelana v drugačnem kontekstu in z drugačnimi nameni. Ob upoštevanju tega pa pristop iz člena 267 PDEU še vedno pomeni uporabno začetno točko. Konec koncev zaobjema temeljne značilnosti institucije, ki jo je mogoče poimenovati „sodišče“.

– Predlagana dvostopenjska opredelitev

82. Kako je torej treba opredeliti izraz „sodišče“ v kontekstu Uredbe št. 1215/2012? Kako naj nacionalna sodišča, ki morajo priznati in izvršiti akte, ki jih izdajo tuji subjekti, ugotovijo, ali so ti subjekti „sodišča“?

37 — Glej na primer Uredbo št. 805/2004 (evropski nalog za izvršbo); Uredbo št. 650/2012 (dedovanje); Lugansko konvencijo z dne 16. septembra 1988 o pristojnosti ter priznavanju in izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 2007, L 339, str. 3); Uredbo Sveta (ES) št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1347/2000 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 243); Uredbo (ES) št. 1896/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o uvedbi postopka za evropski plačilni nalog (UL 2006, L 399, str. 1); Uredbo Sveta (ES) št. 4/2009 z dne 18. decembra 2008 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter sodelovanju v preživninskih zadevah (UL 2009, L 7, str. 1); Uredbo (EU) št. 606/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. junija 2013 o vzajemnem priznavanju zaščitnih ukrepov v civilnih zadevah (UL 2013, L 181, str. 4) in Uredbo (ES) št. 861/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o uvedbi evropskega postopka v sporih majhne vrednosti (UL 2007, L 199, str. 1).

38 — Izraz „sodišče“ je na primer mogoče opredeliti v smislu področja uporabe Uredbe, kot je to storjeno v členu 2(1) Uredbe št. 2201/2003 in členu 3(2) Uredbe št. 650/2012. V obeh primerih imajo države članice nekatere obveznosti za uradno obvestitev Komisije o (nepravosodnih) organih, ki spadajo v okvir opredelitve „sodišče“ (Uredba št. 650/2012, člen 79; Uredba št. 2201/2003, člen 68). Drugi pristop je popolno spoštovanje opredelitev države članice (kar pomeni, da so sodišča organi, ki so kot sodišča opredeljeni v okviru vsakega pravosodnega sistema). Za tak primer gre pri členu 62 Luganske konvencije, na katero se izrecno sklicujeta nemška in švicarska vlada.

39 — Glej na primer člen 3(4) Uredbe št. 606/2013, ki kot „organ izdajatelj“ opredeljuje „sodni organ“ in nekatere druge organe, ki sprejemajo ukrepe, ki so „lahko predmet sodnega nadzora, ter da so po moči in učinku podobni sodni odločbi o isti zadevi“.

40 — Z Uredbo št. 861/2007 pa je sprejet spet drugačen pristop. V tej uredbi ni opredelitve temeljnega izraza „sodišče“, ampak je v uvodnih izjavah navedeno, da mora na primer vključevati vsaj enega usposobljenega sodnika ter spoštovati pravico do poštenega sojenja in načelo kontradiktornosti postopka (uvodni izjavi 9 in 27).

41 — Kot je prikazano v njenem členu 3. Glej tudi Uredbo št. 805/2004. V Uredbi št. 4/2009 „sodišče“ ni opredeljeno, je pa navedeno, da „sodišča“ obsegajo „upravne organe“, ki so našteti v Prilogi X (ta seznam vsebuje švedsko službo za izterjavo).

42 — Glej sodbo z dne 19. septembra 2006, Wilson (C-506/04, EU:C:2006:587, točki 47 in 48), v kateri je bila opredelitev, razvita v okviru člena 267 PDEU, uporabljena za namene razlage sekundarnega prava.

83. Za posebne namene Uredbe št. 1215/2012 predlagam dvostopenjski pristop k pojmu „sodišče“, ki obsega:

— privzeto *institucionalno* opredelitev (ki temelji na enostavnem odkazilu na priznano sodno strukturo države članice),

— ki jo v izjemnih primerih korigira *funkcionalna* opredelitev iz prava Unije (ki obsega merila iz člena 267 PDEU, a se uporablja ozko).

84. Tak dvostopenjski pristop, ki bi ga bilo mogoče označiti kot „institucionalni pristop z varovalko“, bi po mojem mnenju najbolje ustrezal posebnim namenom Uredbe št. 1215/2012. Po eni strani omogoča, da se hitro reši velika večina običajnih vsakodnevnih zadev. Po drugi strani pa je z njim vse pripravljeno tudi za rešitev težavnejših zadev s sklicevanjem na obstoječo sodno prakso Sodišča, pa čeprav je uporabljena na nekoliko spremenjen način.

85. Privzeta opredelitev pojma „sodišče“ bi morala biti preprosta in bi morala temeljiti na institucionalnem pristopu: „sodišče“ je sodni organ države članice. Je subjekt, ki je del sodne strukture države članice in ki je kot tak priznan. [43]

86. Ta institucionalni pristop k opredelitvi „sodišča“ je podprt tudi z obstoječo sodno prakso Sodišča. [44] V sodni praksi Sodišča se o dejstvu, da je preučevani subjekt „sodišče“, v splošnem niti ne razpravlja. Tako glede na sodno prakso *seveda* so „sodišča“ angleško višje sodišče (High Court of Justice), [45] Arondissementsrechtsbank (nizozemsko okrožno sodišče) [46] ali francosko prvostopenjsko sodišče (tribunal de grande instance). [47]

87. V teh zadevah se razprava osredotoča bolj na vrsto postopka in na to, ali ukrep, ki iz njega izhaja, pomeni „sodno odločbo“ v smislu zdajšnjega člena 2(a) Uredbe. To je lahko vprašljivo zaradi, na primer, *ex parte* ali začasne narave postopka. Povedano drugače, „funkcionalna“ ali „proceduralna“ analiza je pridržana predvsem za presojo *akta*, ne pa *institucije*.

88. Kar pa je morda najpomembneje, privzeta institucionalna opredelitev „sodišča“ ni le v skladu z naravnim pomenom izraza, temveč tudi najbolje odraža namen Uredbe. Ta namen je vzajemno priznavanje ter hitrost in predvidljivost delovanja pravosodja. Ta namen zahteva enostavnost. Analiza vsakega posamičnega primera zagotovo ni primerna za dosego tega cilja. Prav tako zahteva zaupanje. Če je subjekt očitno del sodnih organov države članice (ali če to očitno ni), zakaj bi izvršitvena država članica začela dvomiti o tem dejstvu, razen v najbolj izjemnih primerih? [48]

89. Na ta splošni namen se navezuje operativna točka: če naj bi bila prevzeta opredelitev „sodišča“ za namen Uredbe št. 1215/2012 avtonomna opredelitev prava Unije, ali bi Sodišče pričakovalo od nacionalnih sodišč, da preverjajo izpolnjevanje vseh elementov te opredelitve v vsakem posameznem primeru, v katerem se zahteva priznanje na podlagi te uredbe? Ali bi moral vsak sodnik na prvi stopnji v državi članici X, ki je zaprošen za izvršitev sodbe, začeti preverjati, ali je sodišče prve stopnje v državi članici Y, ki je izdalo sodbo, neodvisen in nepristranski sodni organ, ki je ustanovljen za stalno na podlagi zakona in ki sledi postopku *inter partes*?

43 — Čeprav v tej zadevi to ni sporno, taka opredelitev načeloma ne bi smela izključevati sodišč, ki so skupna več državam članicam, kakršno je sodišče Beneluksa (glej uvodno izjavo 11 Uredbe).

44 — Glej sodbi z dne 2. junija 1994, Solo Kleinmotoren (C-414/92, EU:C:1994:221, točka 17), in z dne 14. oktobra 2004, Mærsk Olie & Gas (C-39/02, EU:C:2004:615, točka 45). V teh zadevah Sodišče izraz „sodni organ“ očitno uporablja kot sopomenko za sodišče.

45 — Sodba z dne 2. aprila 2009, Gambazzi (C-394/07, EU:C:2009:219).

46 — Sodba z dne 14. oktobra 2004, Mærsk Olie & Gas (C-39/02, EU:C:2004:615).

47 — Sodba z dne 21. maja 1980, Denilauler (C-125/79, EU:C:1980:130).

48 — Seveda to ne zagotavlja, da bo upoštevni akt opredeljen kot „sodna odločba“.

90. Logičen odgovor je seveda „ne“. Tako mora biti privzeti pristop institucionalen: za sodišča, ki so del običajne sodne strukture države članice, se mora brez nadaljnjega posamičnega preverjanja enostavno šteti, da so „sodišča“ za namene Uredbe št. 1215/2012. Ponavljam, tu gre za odraz medsebojnega zaupanja: če se prepričljivo in jasno ne dokaže drugače, bom tisto, kar ti šteješ za sodišče, tudi sam štel za sodišče.

91. Privzeta institucionalna opredelitev ima še eno pomembno praktično značilnost: omogoča *interno delegacijo* v okviru nacionalnih sodišč, zlasti sodišč prve stopnje. Dejstvo, da je ukrep, ki je izdan v imenu institucije, podpisal uradnik, strokovni sodelavec ali drug uslužbenec sodišča, ki je za to pooblaščen na podlagi nacionalnega prava, kar je značilno v skrajšanih postopkih, nepravdnih zadevah ali sporih majhne vrednosti, ne postavi pod vprašaj opredelitve institucije kot „sodišča“. Kdo je tisti, ki odloča, oziroma podpisnik, je pomembno pri ugotovitvi, ali ukrep pomeni „sodno odločbo“, vendar je to že drugo vprašanje.

92. Nasprotno pa se – ko se država članica odloči, da bo izvajanje sodne funkcije delegirala *navzven*, torej zunaj sistema sodišč – subjekt, ki mu je bila funkcija delegirana, zaradi same delegacije praviloma ne more opredeliti kot „sodišče“.

93. Po mojem mnenju bi bilo neupoštevanje tega razlikovanja v nasprotju z naravnim pomenom izraza „sodišče“ ter s strukturo členov 2 in 3 Uredbe. To bi imelo tudi precej nezaželene in nepraktične posledice.

94. Čeprav so privzeta pravila najboljša praktična rešitev za obravnavanje velike večine zadev,[49] pa se problem ne more končati tu. Nepričakovane in izjemne situacije so vedno mogoče. Poleg tega bi sprejetje popolnoma nacionalne institucionalne opredelitve „sodišča“ v končni fazi v celoti nadzorovale države članice in njihova odločitev glede ustroja sodstva. To bi negiralo Unijski izvor pojma.[50] Hkrati je vzpostavitev samostojnega, popolnoma avtonomnega pojma „sodišče“ v pravu Unije glede na njegov namen neprimerna. Iz razlogov, navedenih zgoraj, bi to povzročilo precej praktičnih težav. Zato opredelitev potrebuje tako nacionalne dimenzije kot dimenzije prava Unije, ki ustrezajo prvi in drugi stopnji pristopa, ki je tu predlagan.

95. V zvezi z drugo stopnjo predlaganega pristopa si lahko predstavljam (vsaj) dva položaja, v katerih je mogoče privzeto institucionalno opredelitev *izjemoma* postaviti pod vprašaj in začeti subtilnejšo oceno tega, ali organ je sodišče.

96. Prvič, odločitve v civilnih in gospodarskih zadevah, ki načeloma spadajo v stvarno področje uporabe Uredbe, bi bile delegirane *interno*, znotraj sodnega sistema države članice, vendar na način, ki zbuja resne in očitne ustavne pomisleke v drugih državah članicah. V okviru te kategorije si je mogoče zamisliti dve možnosti: država članica lahko skuša kot „običajna sodišča“ v okviru svojega sodnega sistema opredeliti institucije in/ali posameznike, ki jih kljub njihovi formalni uvrstitvi druge države članice kot takih ne morejo sprejeti.[51] Alternativno – in spet v resnično izjemnih okoliščinah – si je mogoče zamisliti, da redna sodišča države članice delujejo tako slabo, da je lahko avtomatično vzajemno priznavanje problematično.[52] V obeh primerih bi morala presoja ustreznih organov, ki temelji na avtonomni opredelitvi prava Unije, zagotoviti potrebni korektiv.

49 — Kar je potrjeno z dejstvom, da od začetka veljavnosti Bruseljske konvencije pred več kot 40 leti to Sodišče še ni natančno presojalo konkretnega pomena „sodišča“ v tem kontekstu.

50 — Pokazatelj, da v primeru Uredbe št. 1215/2012 to ni bil pravi namen, je dejstvo, da je prvotni predlog Komisije za Uredbo vseboval opredelitev „sodišča“, ki vsebuje „vse organe, za katere država članica določi […]“ (Predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, COM(2010) 0748 final – COD 2010/0383, člen 2(c)). Vendar se ta opredelitev ni obdržala.

51 — Za ilustracijo te kategorije je mogoče podati številne absurdne primere. Kar pa je morda pomembneje, je poudariti namen avtonomne opredelitve v okviru prava Unije v takih primerih, kar morda ni v primarnem interesu Unije, ampak predvsem v interesu drugih držav članic.

52 — Po širši analogiji glej sodbo z dne 5. aprila 2016, Aranyosi in Căldăraru (C-404/15 in C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, točka 98 in naslednje).

97. Drugič, dejavnost, ki jo je mogoče šteti za sodno funkcijo, je bila delegirana *navzven* organu, ki na prvi pogled ni del sistema sodišč države članice. Pričakovali bi, da bo pogosteje prišlo do te druge možnosti kot do prve. Zdi se, da se je to dejansko zgodilo v tej zadevi. Spet bi moralo biti mogoče uporabiti subtilnejšo opredelitev „sodišča“, ki temelji zgolj na pravu Unije.

98. Kakšna naj bi bila ta opredelitev? Iz razlogov, ki sem jih navedel zgoraj, menim, da ni primerno uporabiti splošnih opredelitev, ki so bile razvite v različnih kontekstih drugih instrumentov sekundarnega prava.

99. Hkrati je, kot je že bilo omenjeno (točka 80 teh sklepnih predlogov), v Uredbi št. 1215/2012 uporabljena enaka terminologija kot v členu 267 PDEU.

100. Obstajajo tehtni normativni in pragmatični razlogi, da ne odkrivamo ponovno kolesa, torej da ne ustvarjamo novih opredelitev z ničle. Normativno je koherentnost v pravu pomemben element predvidljivosti in zakonitosti. Kot je bilo navedeno zgoraj v točkah 77 in 78, je to področje, za katero je že značilna velika razdrobljenost pri opredelitvah. Posledično se zdi, da je primernejši način delovanja poskus postopnega poenotenja posameznih instrumentov, ne pa ustvarjanje še ene nove opredelitve. Če povem to pragmatično, test člena 267 PDEU že prav dobro zaobjema bistvene značilnosti sodnega organa, za katerega bi se lahko reklo, da je „sodišče“.

101. Glede na navedeno predlagam, naj bo v primerih, kakršen je obravnavani, ko je postavljena pod vprašaj privzeta institucionalna opredelitev organa, to opredelitev mogoče ponovno presoditi na podlagi značilnosti, ki so bile uporabljena za ugotovitev, ali gre za „sodišče“, v kontekstu sodne prakse Sodišča v zvezi s členom 267 PDEU. To pomeni, da je treba ugotoviti, ali ima zadevni nacionalni organ vse posamične značilnosti, ki so tradicionalno navedene v tej opredelitvi in ki so: zakonska podlaga tega organa, njegova stalnost, obveznost njegove sodne pristojnosti, kontradiktornost postopka, uporaba pravnih pravil s strani tega organa in njegova neodvisnost.[53]

102. Vendar to, da se v celoti izognemo ponovnemu odkrivanju kolesa, še ne preprečuje spremembe ali prilagoditve njegove uporabe. Prilagoditev v obravnavani zadevi ni v tem, *katera* merila bi bilo treba uporabiti, ampak *kako* naj bodo uporabljena v konkretnih okoliščinah Uredbe št. 1215/2012.

103. S prilagoditvijo, ki jo predlagam, so po eni strani upoštevani različni cilji mehanizma predhodnega odločanja in po drugi strani Uredba. Prvi vzpostavlja dialog med sodniki in promovira enotnost prava Unije. Drugi je instrument vzajemnega priznavanja in prostega pretoka sodnih odločb, za katerega so značilni cilji hitrosti, jasnosti in predvidljivosti,[54] a temelji na medsebojnem zaupanju v ustrezne standarde sodnega varstva.

104. Ta razlika v namenu se mora kazati v različnem pristopu pri uporabi istih meril. V kontekstu dopustnosti predlogov za sprejetje predhodne odločbe bi lahko prakso upravičeno opredelili kot nekoliko popustljiv pristop, „če dvomiš, je dopusten“. Prejšnji nekoliko bolj literarni opisi te prožnosti so namigovali na možnost sprejetja celo predloga za sprejetje prehodne odločbe, ki bi ga vložil Sančo Pansa v vlogi guvernerja otoka Baratarija.[55]

53 — Glej na primer sodbo z dne 17. septembra 1997, Dorsch Consult (C-54/96, EU:C:1997:413, točka 23), ki je bila pred kratkim potrjena s sodbo z dne 24. maja 2016, MT Højgaard and Züblin (C-396/14, EU:C:2016:347, točka 23).

54 — Sodba z dne 15. novembra 2012, Gothaer Allgemeine Versicherung in drugi (C-456/11, EU:C:2012:719, točka 26).

55 — Glej sklepne predloge generalnega pravobranilca D. Ruiz-Jaraboja Colomerja, predstavljene v zadevi De Coster (C-17/00, EU:C:2001:366, točka 14).

105. Vendar je treba glede na zelo drugačen kontekst in namen Uredbe ista merila po mojem mnenju uporabiti *ozko*. Za medsebojno zaupanje je potrebna jasnost in pri mejnih primerih zagotovilo, da akti organa, za katerih izvršitev je zaprošena država članica, dajejo zadostne garancije v smislu neodvisnosti, nepristranskosti, kontradiktornega *inter partes* postopka ter splošnega spoštovanja pravic obrambe. Elementov, navedenih zgoraj (točka 101), zato ne bi smeli šteti za opcijske ali bolj ali manj pomembne elemente celotne presoje. Namesto tega predlagam, da bi jih bilo treba razumeti kot seznam zahtev.

106. Povedano drugače, v konkretnem kontekstu Uredbe št. 1215/2012 bi moral biti pristop v drugi stopnji morebitne funkcionalne presoje narave nacionalnega organa *ozek*: izpolnjena morajo biti vsa merila in ne sme obstajati možnost za kompenzacijo ali celostno presojo.[56]

107. Na kratko, če končam z donkihotovsko metaforo, uporabljeno zgoraj: opredelitev sodišča na podlagi člena 267 PDEU lahko razširimo in sprejmemo vprašanje, ki ga Sančo Pansa postavi v svoji funkciji guvernerja otoka Baratarija. Konec koncev bi bilo treba to, da odgovarjamo na vprašanja zaradi spodbujanja enotnosti in jasnosti prava, v splošnem šteti za pozitivno. Izvrševanje sodnih odločb, ki jih je izdal guverner Sančo Pansa zoper posameznike na drugih otokih, pa je povsem druga zgodba.

– Uporaba v obravnavani zadevi

108. V obravnavani zadevi ter na podlagi predloga za sprejetje predhodne odločbe in stališč, predloženih Sodišču, se zdi, da hrvaški notarji ne ustrezajo privzeti institucionalni opredelitvi „sodišča“.

109. Ali bi jih bilo kljub temu mogoče opredeliti kot „sodišča“ v drugem koraku predlaganega pristopa, torej z uporabo „seznama zahtev iz člena 267 PDEU“?

110. Mnogi od teh faktorjev so v obravnavani zadevi izpolnjeni, kot je poudarila predvsem hrvaška vlada. Ali je to res mogoče, pa je na koncu vprašanje, o katerem bo moralo odločiti nacionalno sodišče.

111. Vendar menim, da postopek pred hrvaškimi notarji, kot je opisan v predlogu za sprejetje prehodne odločbe – kot je opozorila Komisija in kot je bilo podrobneje ugotavljano na obravnavi – daje močan vtis, da ni *inter partes*. Zdi se, da je tako že po definiciji, ker je treba pristojnost za kakršen koli dejanski spor prenesti na sodišče na podlagi člena 282(3) zakona o izvršbi.

112. V primerih uporabe opredelitve „sodišča“ na podlagi člena 267 PDEU to, da je postopek *inter partes*, ni nujen pogoj. Vendar iz razlogov, navedenih zgoraj, menim, da je to treba šteti za potreben pogoj pri opredelitvi „sodišča“ v smislu Uredbe.

113. Tudi če postopek lahko *postane* (celo zelo enostavno) *inter partes* s prenosom na drug organ, po mojem mnenju to samo po sebi ne zadostuje, da bi organ, ki je zadevo odstopil, opredelili kot „sodišče“ v smislu Uredbe. Razlog je preprost: dejanski *inter partes*, kontradiktorni del sodnega postopka bo potekal pred sodiščem, ne pa pred notarjem.

56 — Pri tem imajo seveda nacionalna sodišča možnost (oziroma včasih dolžnost), da se v mejnih primerih na podlagi člena 267 PDEU obrnejo na Sodišče.

iii) Sklepno o drugem vprašanju

114. Iz razlogov, navedenih zgoraj, naj Sodišče na drugo vprašanje predložitvenega sodišča odgovori: da bi bil lahko opredeljen kot „sodišče“ v smislu Uredbe št. 1215/2012, mora biti organ pravosodni organ države članice in vključen v njen sodni sistem. Vendar lahko v primeru dvoma tak organ vseeno spada v opredelitev „sodišče“, če so izpolnjena ta merila: (i) zakonska podlaga organa, (ii) njegova stalnost, (iii) obveznost njegove sodne pristojnosti, (iv) kontradiktornost postopka, (v) uporaba pravnih pravil s strani tega organa in (vi) njegova neodvisnost.

V – Predlog

115. Sodišču predlagam, naj na vprašanji, ki ju je predložilo Općinski sud u Puli-Pola (občinsko sodišče v Pulju), odgovori:

Prvo vprašanje

Uredba (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah se uporablja v okoliščinah, kakršne so te v obravnavani zadevi, v kateri je pogodba za uporabo parkirnega prostora sklenjena med posameznikom in subjektom v lasti javnega organa, če slednji ne izvršuje svojih oblastvenih pooblastil.

Drugo vprašanje

Da bi bil organ lahko opredeljen kot „sodišče“ v smislu Uredbe št. 1215/2012, mora ta biti sodni organ države članice in vključen v njen sodni sistem. Vendar lahko v primeru dvoma tak organ vseeno spada v opredelitev „sodišče“, če so izpolnjena ta merila: (i) zakonska podlaga organa, (ii) njegova stalnost, (iii) obveznost njegove sodne pristojnosti, (iv) kontradiktornost postopka, (v) uporaba pravnih pravil s strani tega organa in (vi) njegova neodvisnost.